

Kostnader för anpassningsbidrag

Försäkringskassans ställningstagande

Försäkringskassan ska ta ställning till om kostnaderna som den sökande begär anpassningsbidrag för har samband med anpassningen och om kostnaderna är rimliga.

Försäkringskassan ska bevilja anpassningsbidrag med det lägsta belopp som kan tillgodose sökandens behov av anpassningsåtgärder.

Försäkringskassan ska inte bevilja anpassningsbidrag för förmedlingsavgifter eller kostnader som uppstår på grund av att den försäkrade köper en bil i samband med anpassningen om dessa inte har sådant samband med anpassningen att bidrag kan medges för kostnaden.

Bakgrund och överväganden

Anpassningsbidraget ska motsvara kostnaderna för sådana åtgärder som anges i 52 kap. 8 § första stycket 2 och 3 socialförsäkringsbalken, SFB, och som behövs för att den försäkrade ska kunna använda fordonet. Det står i 52 kap. 19 § första stycket SFB. Försäkringskassan kan bevilja anpassningsbidrag bl.a. för kostnaderna för att

- ändra ett fordon och kostnader i samband med det
- skaffa en särskild anordning på ett fordon och kostnader i samband med det
- justera eller reparera ändringen eller anordningen.

Anpassningsbidraget ska motsvara hela kostnaden för de åtgärder som behövs för att den försäkrade ska kunna använda fordonet (prop. 1987/88:99 s. 24).

Det är oklart vad som menas med att anpassningsbidraget ska motsvara hela kostnaden för de åtgärder som behövs för att den försäkrade ska kunna använda fordonet. Det behövs därför ett rättsligt ställningstagande i frågan.

Försäkringskassan anser att uttalandet i förarbetena att anpassningsbidrag ska motsvara hela kostnaden för åtgärderna som behövs för att den försäkrade ska kunna använda fordonet inte kan anses innebära att Försäkringskassan bör godta vilka kostnader och belopp som helst.

Försäkringskassan kan ifrågasätta såväl kostnadsposter, till exempel förmedlingsavgifter, som beloppens rimlighet.

Med kostnader i samband med ändring av ett fordon eller köp av särskild anordning till ett fordon avses till exempel sådana kostnader som kan uppkomma när en bil byggs om på en annan ort än den där den sökande bor och bilen behöver transporteras dit. Även kostnader som uppkommer därför att den sökande behöver vara närvarande när ett fordon byggs om på annan ort utgör sådana kostnader som kan ge rätt till anpassningsbidrag (jfr SOU 2005:26 Mobil med bil, s. 270).

Anpassningsbidrag bör inte beviljas för kostnader som uppstår på grund av att den sökande köper en bil i samband med anpassningen. Ett exempel på detta är när den sökande köper och importerar en bil från ett annat land. När man köper en bil och importerar den till Sverige har man vissa kostnader oavsett om bilen är anpassad eller inte. Sådana kostnader har inte ett direkt samband med anpassningen utan får anses vara en kostnad i samband med bilköpet. Det kan till exempel vara fråga om kostnader för att bilen ska fraktas från bilförsäljaren till Sverige. En sådan fraktkostnad bör därför inte godtas. Ett annat exempel kan vara om bilen köps från ett land utanför EU och behöver anpassas till svenska förhållanden. Kostnaden uppstår oavsett om bilen är anpassad med hänsyn till sökandens funktionsnedsättning eller inte. Sådana kostnader får därför anses höra till själva bilköpet eller till att man väljer att importera en bil. Däremot kan en kostnad för transport godtas i vissa andra fall. Ett exempel på detta är när det finns en kostnad för frakt mellan bilförsäljaren och den som ska utföra anpassningen och utredningen i ärendet visar att kostnaden helt och hållet har samband med anpassningen.

Anpassningsbidrag bör i regel inte heller beviljas för kostnader för förmedling av köp av anpassningsåtgärder eller bil. Med förmedling avses situationer när den försäkrade ingår avtal med och köper anpassningen eller bilen från ett företag, men en annan person - juridisk eller fysisk - förmedlar köpet som mellanhand. Det kan exempelvis handla om att ett svenskt företag förmedlar köp av anpassning i form av golvsänkning från ett utländskt företag. Enligt Försäkringskassans mening utgör sådana kostnader i princip kostnader för ombud och är inte bidragsgrundande. Detta gäller också när det finns kostnader för administration, till exempel när den sökande anlitar en fysisk eller juridisk person för att få hjälp med ansökan om tull- och momsfrihet och eventuella andra kontakter med Tullverket. Om det av utredningen framgår att det som inledningsvis framstod som en förmedlingsavgift är en kostnad som har samband med anpassningen kan kostnaden godtas. Ett exempel på detta kan vara en kostnad för utprovning i den sökandes hemmiljö eller registreringsbesiktning till följd av anpassningen.

Försäkringskassan bör bevilja anpassningsbidrag med det lägsta belopp som kan tillgodose sökandens behov av anpassningsåtgärder. Utgångspunkten för bedömningen är de offerter som sökanden har gett in. Försäkringskassan

kan emellertid inte utan vidare godta beloppen i offerterna, utan måste även bedöma rimligheten av kostnaderna för de anpassningsåtgärder som den sökande begär anpassningsbidrag för. Vid bedömningen av om kostnaderna är rimliga kan Försäkringskassan utgå från den information som Försäkringskassan har sedan tidigare om priserna för anpassningsåtgärder.

Aktuella bestämmelser, rättspraxis m.m.

52 kap. 19 § SFB.

Eva Nordqvist

Annika Aula